29/01/2021

Светосавска беседа игумана Хиландара архимандрита Методија

Поводом празника Светог Саве, игуман Свете царске српске лавре Хиландара Високопреподобни архимандрит Методије упутио је беседу српском народу.

Текст:

Живот Светог Саве, као најбољи пример, добро је стално имати пред својим очима, а особито у ове дане када славимо његов свети спомен. Да би нечији живот користили као пример себи, потребно је да га духовно сагледамо и да га разумемо. Неопходно је видети оне невидљиве силе и оне неопипљиве силе, које су много важније од онога видљивог, како у животу сваког човека

али исто тако и у историји целог људског рода.

Писао је о томе преподобни Јустин Ћелијски, напомињући да је историја личности скоро увек замршенија и сложенија од историје догађаја. Догађаји су обична резултат духовник сила које делују кроз личности. Човек је наравно видљив али невидљиве су оне силе које делују кроз њега и њиме, а оно што видимо у животу Светог Саве јесте да је он пронашао савршен склад између духовног и материјалног. Дакле, духовних потреба свога народа али и оних које су материјалне. Свети Сава јесте ради живота у монашком чину оставио сва блага овога света али истовремено и градио и стварао. Он јесте молио Бога да Бог буде заступник и помоћник у борби против спољних непријатеља, али је био и онај који ће да измири завађену браћу. Молио се Богу али се није ни лењио када је потребно да и он сам мири и преговара. Свети Сава се молио Духу Светом да сиђе на његов народ српски, да га надахне, а исто тако и он сам је проповедао том народу и обезбедио је књиге које су биле потребне духовним и народним вођама. Тако је Свети Сава самим својим животом на делу потврдио божанску истину, да Бог спасење људском роду устројава не делујући сам, него укључујући и саме људе у дело спасења, колико је то могуће.

За почетак свог пута Свети Сава је одабрао Свету Гору јер она је тврђава вере, духовни универзитет и најпостојанија стена у метежу који влада Балканом кроз векове. Живећи на Светој Гори, Свети Сава је проучавао Свето Јеванђеље али исто тако гледао је светогорске пустињаке и подвижнике као жива Јеванђеља. Гледао је њихов живот као пример испуњавања свих јеванђелских заповјести. Али и Света Гора је запамтила Светог Саву, иако је прошло пуно времена од кад је он овде живео, тако да пре две године, када смо славили осам векова његове хиротоније за првог архиепископа аутокефалне српске цркве, светогорски оци су са радошћу примили и прихватили наш предлог, предлог братства манастира Хиландара, да се у саборном Протатском храму, уз учешће свих 20 игумана светогорских манастира, одслужи Саборна Литургија у част Светог Саве. Али један детаљ бих сада поделио са вама. Том приликом један смирени светогорских стараца, а такви су обично Светогорци када проведу овде у пустињи Свете Горе деценије, пришао ми је и ненаметљиво поделио са мном једну своју помисао: „ Знаш оче, то што је Свети Сава основао аутокефалну независну српску цркву, он тиме није желео да раздваја православне, већ да их још више уједини и оснажи”.

Не можемо заобићи чињеницу да ове године празник Светог Саве дочекујемо

у тешким околностима велике здравствене кризе која је захватила цео свет. Људи су уплашени и због онога што нам се свакодневно дешава али и још више због онога што долази после свега – које ће бити последице ових догађаја. Зато је вера сада на великом испиту. Ми православни хришћани морамо у оваквим околностима да покажемо већу веру него сви остали. И за ово нам је најбољи пример Свети Сава. Тешко је, наравно, пратити Саву у његовој вери. То је било тешко чак и његовом брату Стефану Првовенчаном, који се такође посветио, кога Света Црква слави као преподобном Симона Монаха. Он је у многим тешким случајевима, за тадашњу државу и народ, прибегавао људским средствима и показао да није има тако јаку веру као његов млађи брат. Али потрудимо се у томе, јер историја наше цркве показује нам да је Господ често свој народ пропуштао кроз искушења, постављао их пред разне изазове али им је у исто време остављао излаз. Наше је само да се молимо Богу да нам покаже који је то излаз, да нам открије, и да се ми не трудимо да својим људским силама и својом људском памећу нађемо решење, скупљајући информације из разних извора, већ да се кроз молитву припремимо за све оно што нас чека и надамо се да ће Господ, које своје верне пропушта кроз искушења да би их очистио, као што се злато чисти у огњу, исто тако пропуштајући и нас садашње хришћане кроз ово велико испитивање, да ће нам истовремено указати на најбољи пут којим ћемо из њега изаћи.

Духовне вође и наставници остављали су својим народима и писана завештања, а највећа завештања су, у ствари, били њихови животи. Међутим, и оно што су написали исто је тако важно. И Свети Сава је сам оставио писана завештања нашем српском народу. И на крају сетимо се како се он потписивао, обично је себе називао, од свих последњи и грешни Сава. Па ето и у том његовом потпису да пронађемо једну духовну поруку и поуку која је можда најважнија за нас његову духовно децу овог времена. Јер у ово време видимо да је завладао дух осуђивања других. Видимо да се у свим слојевима друштва људи обично јављају када хоће да укажу на грешке и грехе других, када желе да их оптуже. Ако је нешто у супротности са јеванђељем, то је онда то. Јер Господ нам је рекао да грешке других људи сматрамо као трун у њиховом оку а наше сопствене грехе, треба да видимо као брвно у нашем оку. Зато да прво извадимо брвно из нашег ока па тек после, ако уопште и то смемо да урадимо, да укажемо на трун у оку других. Истина која се кроз предања у све векове преноси је, да ако хоћемо да исправимо човечанство, једини је пут да кренемо од себе. Дакле, ако свако буде самог себе исправио, то ће бити једини начин да се исправи цело човечанство. Са овим духовним размишљањем братство Светог манастира

Хиландар, поздравља све вас и честита вам празник Светога Саве.

— hilandar.org